

5. Музика І.С. Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах / І.С. Музика, Г.В. Возняк // Вісник Університету банківської справи національного банку України. – 2013. – № 2(17). – С. 139–143.
6. Слісаренко О.Б. Оцінка фінансової стійкості місцевих бюджетів / О.Б. Слісаренко, А.О. Гавриленко, О.В. Гребеннікова // Економіка та управління підприємствами. – 2011. – № 1(9). – С. 18–26.
7. Соціально-економічне становище регіонів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

УДК 330.322

Новікова К.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Університету митної справи та фінансів*

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

У статті проаналізовано основні показники інвестиційно-інноваційної безпеки України як складової економічної безпеки. Проведено SWOT-аналіз сучасного стану інноваційно-інвестиційної діяльності, визначено порівняльні переваги, виклики та загрози. Досліджено основні проблеми побудови інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки та сформульовано заходи щодо покращання стану інноваційно-інвестиційної безпеки.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційна діяльність, економічна безпека, інвестиційна привабливість, інноваційна активність, конкурентоспроможність.

Новикова К.И. ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ: СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ И УГРОЗЫ

В статье проанализированы основные показатели инвестиционно-инновационной безопасности Украины как составляющей экономической безопасности. Проведен SWOT-анализ современного состояния инновационно-инвестиционной деятельности, определены сравнительные преимущества, вызовы и угрозы. Исследованы основные проблемы построения инновационно-инвестиционной модели развития экономики и сформулированы меры по улучшению состояния инновационно-инвестиционной безопасности.

Ключевые слова: инвестиционно-инновационная деятельность, экономическая безопасность, инвестиционная привлекательность, инновационная активность, конкурентоспособность.

Novikova K.I. INNOVATIVE AND INVESTMENT SECURITY: MODERN CHALLENGES AND THREATS

The article analyzes the main indicators of investment and innovation security of Ukraine as a component of economic security. A SWOT-analysis of the current state of innovation and investment activity is made, comparative advantages, challenges and threats are defined. The main problems of building innovative and investment model of economic development are investigated and measures to improve the innovation and investment security are formulated.

Keywords: investment and innovation activity, economic security, investment attractiveness, innovation activity, competitiveness.

Постановка проблеми. На сучасному етапі дестабілізація економіки внаслідок триваючого військового конфлікту та деструктивних наслідків фінансової кризи викликає необхідність вжиття термінових дієвих заходів для оздоровлення економічної системи та підвищення рівня життя населення. Реалізація економічних реформ потребує значних фінансових ресурсів та має бути спрямована на побудову сучасної конкурентоспроможної економіки, що неможливо без активізації інноваційно-інвестиційної діяльності. Залучення потенційних інвесторів та підвищення інноваційної активності підприємств повинно поєднуватись із забезпеченням інноваційно-інвестиційної безпеки держави та передусім захищати її національні інтереси. Специфічні сучасні умови розвитку економіки України не сприяють захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз інноваційно-інвестиційній діяльності, що відбивається на погіршенні позицій держави на світовому ринку товарів, послуг та технологій. Тому визначення слабких місць інноваційно-інвестиційної безпеки та шляхів їхнього подолання є важливим завданням наукових досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У числі вчених, які зробили істотний внесок у розвиток ідей інвестиційної та інноваційної безпеки, можна назвати Барановського О.І., Бланка І.О., Гайдучього А.П., Гордуновського О.М., Кириленка В.І. та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на постійний дослідницький інтерес протягом останніх десятиліть до проблем безпекознавства та велику кількість робіт, присвячених аналізу складових економічної безпеки країни, існує потреба визначення сучасного стану інвестиційно-інноваційної безпеки, а також існуючих і потенційних загроз та способів їх мінімізації.

Мета статті полягає в оцінці сучасних тенденцій інноваційно-інвестиційної безпеки держави, аналізі показників її стану та виявленні загроз як необхідної передумови формування заходів щодо нівеляції існуючих недоліків, поліпшення можливості залучення інвестиційних ресурсів та розбудови економіки інноваційного типу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для країн пострадянського простору необхідною умовою забезпечення сталого економічного зростання та посилення національної конкурентоспроможності є перехід від економіки, заснованої на використанні природних ресурсів, до економіки, що базується на знаннях та інноваціях, оскільки у розвинутих країнах до 80% приросту ВВП забезпечується саме технологічними інноваціями. Україною обрано інноваційно-інвестиційну модель економіки, у рамках якої посилена увага приділяється здійсненню фундаментальних наукових досліджень та пошуку інвестиційних ресурсів для фінансування найбільш перспек-

тивних проєктів і впровадження їхніх результатів у виробництво, але побудова такої системи можлива лише після низки амбітних структурних реформ та створення інституційного підґрунтя (уніфікації законодавства до світових стандартів, створення інфраструктури інноваційно-інвестиційної діяльності, забезпечення макроекономічної стабільності та прогнозованості економічної політики) на основі забезпечення усіх складових економічної безпеки.

Інвестиційну складову економічної безпеки зазвичай пов'язують з інноваційною, але довгий час ці дві категорії досліджувались окремо. Відповідно до оновлених Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки (2013 р.), інноваційно-інвестиційна безпека є одним з видів економічної безпеки держави та трактується як «стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів укладати кошти у розширення виробництва в країні, сприяє розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничій сфер із метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки та створення продукції з високою часткою доданої вартості» [1].

На основі Методичних рекомендацій проаналізовано сучасні тенденції інвестиційно-інноваційної безпеки України за допомогою відповідних індикаторів (табл. 1).

Валове нагромадження основного капіталу характеризується поступовим збільшенням у 2010–2012 рр., але у відсотках до ВВП значення показника вище критичного рівня (18%) лише у 2012 р. Відношення вартості нововведених основних засобів до обсягу капітальних інвестицій у 2010–2014 рр. коливається у межах 56–66%, що відповідає небезпечному рівню та супроводжується високим ступенем зносу основних засобів.

Частка продукції, яка реалізується на конкурентних ринках країни протягом останніх п'яти років, перебуває приблизно на однаковому рівні, який можна назвати критичним, тобто менш ніж половина продукції реалізується на ринках, які мають

ознаки конкурентного середовища, що свідчить про високий рівень монопольних процесів у національній економіці.

Розрахункові значення наступного індикатора – відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП – протягом 2010–2012 рр. знаходяться на критичному рівні – 4%, а у 2013–2014 рр. ще погіршується, що зумовлено їхнім поступовим відпливом через сильне падіння гривні та інші деструктивні чинники. У регіональному розрізі найбільше інвестицій (93,7%) надійшло до 10 регіонів та м. Київ, що не сприяє рівномірному соціально-економічному розвитку регіонів та посилює подальше збільшення розриву в їхньому розвитку.

Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП протягом 2010–2014 рр. становить менше 1%, що свідчить про критичне значення даного індикатора. Частка підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств у середньому за 2010–2014 рр. становила 16%, тобто знаходиться у межах незадовільного.

Питома вага реалізованої інноваційної продукції за 2010–2014 рр. становила у середньому 3%, що свідчить про критичне значення даного індикатора. Відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету у 2010–2014 рр. також знаходиться на небезпечному рівні.

Важливим показником інноваційно-інвестиційної безпеки є відношення кількості спеціалістів, що виконують науково-технічні роботи, до загальної кількості зайнятого населення. Протягом 2010–2013 рр. цей показник скоротився з 5,7 до 4,9 осіб на 1 000 економічно активного населення, а отже, знаходиться на критичному рівні. Вочевидь, це пов'язано з недостатнім престижем праці науковців у суспільстві та невисоким рівнем оплати їхньої праці.

Стан інноваційної безпеки також характеризує ступінь охоплення населення новітніми технологіями. Підсумки опитування домогосподарств, проведеного у січні 2015 р., засвідчили, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології, зокрема Інтернет,

Таблиця 1

Показники інноваційно-інвестиційної безпеки України у 2010–2014 рр.

Показник	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Критичне значення	Оптимальне значення
Валове нагромадження основного капіталу, % ВВП	16,98	17,42	19,54	17,63	14,00	18	30
Відношення вартості нововведених основних засобів до обсягу капітальних інвестицій, %	64,83	56,91	65,02	66,87	68,64	55	85
Частка продукції, реалізованої на конкурентних ринках країни, %	48,3	49,8	49,2	45,7	47,5	50	80
Відношення чистого приросту ПІІ до ВВП, %	4,22	4,30	4,09	2,23	0,23	4	7
Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП, %	0,83	0,73	0,75	0,77	0,66	0,5	3
Відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету, % ВВП	0,34	0,29	0,33	0,33	0,26	0,2	1
Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	13,9	16,2	17,4	16,8	16,1	5	35
Питома вага реалізованої інноваційної продукції, %	3,8	3,8	3,3	3,3	2,5	3	25
Чисельність спеціалістів, що виконують науково-технічні роботи, до чисельності зайнятого населення (на 1 тис. осіб)	5,7	5,4	5,2	4,9	н/д	5	22
Частка осіб, що користуються послугами Інтернету, %	22	28,7	35,3	40,8	46,2	20	80

Джерело: складено за даними [2; 3]

стають більш доступними та набувають усе більшого поширення серед населення. Так, частка осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців користувалися Інтернетом, становила 46%, що на 13% більше, ніж у 2013 р., серед мешканців великих міст таких осіб було 63% (у 2013 р. – 56%), малих – 48% (41%) [2]. Хоча даний показник усе ще перебуває на незадовільному рівні, слід відзначити позитивну динаміку його зміни.

Із 1 609 підприємств, які здійснювали інноваційну діяльність, 1 208, або 75,1%, були успішними інноваторами, тобто впровадили у виробництво інноваційну продукцію та інноваційні процеси. Найбільша кількість інноваційно активних підприємств зосереджена у низькотехнологічному секторі – 780 одиниць [4]. Отже, іноземні інвестиції концентруються на рівні інвестицій без зміни технологій і не сприяють прискореному інноваційному розвитку економіки. Тому найактуальнішою проблемою є підвищення інтенсивності інноваційно-інвестиційних процесів у високотехнологічному секторі економіки.

Загалом, аналіз показників інноваційно-інвестиційної безпеки на сучасному етапі свідчить про те, що різні сфери інноваційної та інвестиційної діяльності знаходяться у кризовому стані та відрізняються один від одного лише ступенем кризовості. Попри великий інвестиційний потенціал готовність іноземних партнерів вкладати кошти в українську економіку залишається низькою.

Загальний обсяг фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств у 2014 р. становив 7 695,9 млн. грн., або 0,5% ВВП (у 2013 р. – 9 562,63 млн. грн.), при тому, що законодавчо встановлено необхідний рівень фінансування НДДКР у 1,7%. Видатки державного бюджету України на інноваційну діяльність у 2014 р. становили 346 млн. грн. (29,12 млн. дол. США). Для порівняння, у 2014 р. обсяг інвестицій у науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи найбільших компаній світу склав понад 600 млрд. дол. Зокрема, лідерами серед компаній, що фінансують інновації, є Volkswagen (витрати на інновації у 2014 р. – 13,5 млрд. дол.), Samsung (13,4 млрд. дол.), Intel (10,6 млрд. дол.), Microsoft (10,4 млрд. дол.) [5]. Водночас слід відзначити, що рейтингове агентство Bloomberg визначило рейтинг найбільш інноваційних економік світу у 2016 р., у якому Україна посіла 41-е місце з майже двох сотень країн, а першість дісталась Південній Кореї. Дане дослідження підтверджує той факт, що, незважаючи на обмеженість фінансування, вітчизняна економіка має значний потенціал щодо створення інноваційних продуктів.

Інвестиційна сприятливість бізнес-середовища також оцінюється за допомогою низки індексів. Так, за даними Європейської бізнес-асоціації, індекс інвестиційної привабливості у 2015 р. становив 2,51 бали за п'ятибальною шкалою, що майже не відрізняється від результату 2014 р. [6]. Вірогідно, відсутність видимих змін пов'язана з браком реформ та певною мірою невиправданими сподіваннями бізнесу стосовно оновлення складу парламенту та уряду. Крім того, значні коливання курсу гривні негативно вплинули на експортно-імпорتنі операції та підірвали фінансову стабільність держави у цілому. Разом з тим відсутність стрімкого зниження індексу свідчить про певні успіхи та напрацювання у дерегуляції бізнес-процесів.

Індекс легкості ведення бізнесу Doing Business, розроблений експертами Світового банку та Міжнародної фінансової корпорації, указує на позитивну

динаміку рейтингу України у 2013–2015 рр. Так, попри війну з Росією та суттєве погіршення економічної ситуації з початку року Україна увійшла у першу сотню рейтингу, піднявшись на 16 позицій і посівши 96-е місце зі 189 країн світу [7]. Місце України у цьому рейтингу не сигналізує про суттєві якісні зміни в економіці, швидше говорить про деякі формальні зміни. Так, незважаючи на суттєве покращання позицій, найближчі сусіди все одно випереджають Україну (Польща – 32-е місце, Болгарія – 38-е, Румунія – 48-е, Білорусь – 57-е місце). За умови відсутності реального реформування економіки та продовження військового конфлікту з Росією можна прогнозувати погіршення рейтингу.

Показовим щодо стану інноваційно-інвестиційної діяльності країни є також її місце у Глобальному рейтингу конкурентоспроможності, який щорічно складає Світовий економічний форум із метою порівняння розвитку країн у глобальному масштабі. Відповідно до цього звіту, у 2015–2016 рр. Україна посіла 79-е місце серед 140 країн світу, опустившись на три сходинки нижче порівняно з попереднім роком.

Найнижчу оцінку отримав показник надійності банків, які визнані найменш надійними у світі. Проблемними сферами залишаються прямі іноземні інвестиції та технологічні трансфери (117-е місце), проникнення технологій на рівні компаній (100-е), наявність венчурного капіталу (102-е) та доступність останніх технологій (96-е місце). Найгіршу динаміку мають показники інфляції (падіння на 59 місць), що пов'язане з девальвацією гривні, високим рівнем доларизації економіки, підвищенням тарифів, а також показники державного боргу (мінус 44 позиції). За складовою ефективності ринку товарів Україна значно відстає за показником ефективності антимонопольної політики (136-е місце зі 140) та впливом оподаткування на бажання інвестувати (129-е місце). Також низькі оцінки за показниками частки іноземної власності (126-е місце) та впливу регулювання на ПП (122-е місце).

При цьому позитивно оцінюється інноваційний потенціал (52-е місце), система вищої освіти та тренінгів (34-е місце), що є конкурентними перевагами України. Країна посіла 29-е місце у рейтингу за наявністю наукових та інженерних кадрів, 43-ге – за якістю науково-дослідних закладів та 50-е – за кількістю патентів на винаходи [8]. Очевидно, що інновації є потенціалом для зростання економіки, але для цього необхідні спільні зусилля держави і бізнесу.

Згідно з іншим рейтингом, що формується компанією BDO International Business Compass спільно з Гамбурзьким інститутом світової економіки і характеризує економічну і фінансову привабливість різних країн світу на підставі економічних, політичних і соціокультурних умов, інвестиційна привабливість України у 2015 р. покращилась: наша країна за рік перемістилася з 109-го на 89-е місце і входить до переліку країн, що показали найкраще зростання за рік, нарівні з Білоруссю та Латвією.

На заключному етапі дослідження проведемо SWOT-аналіз сучасного стану інноваційно-інвестиційної безпеки України (табл. 2). Мета аналізу – визначення сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз інноваційно-інвестиційному розвитку держави. У результаті проведення аналізу інноваційно-інвестиційної безпеки визначено ряд порівняльних переваг.

1) Можливості розвитку наукоємних галузей за рахунок наявного висококваліфікованого кадрового потенціалу, дешевої робочої сили та природних

ресурсів і здійснення на основі цього структурної перебудови економіки сировинного типу.

2) Асоціація з ЄС дасть можливість збільшити обсяги експортно-імпортних операцій з європейськими країнами, отримати доступ до конкурентоспроможних технологій, інвестиції до країн ЄС отримають додатковий захист, а також зросте інвестиційна привабливість України для іноземних інвесторів. Гармонізація технічних стандартів сторін мінімізує нетарифні бар'єри, підвищить якість продукції на внутрішньому ринку України, а також сприятиме формуванню позитивного іміджу України на світових ринках як виробника якісних товарів. Вітчизняні компанії отримуватимуть доступ до ринку ЄС, зможуть перейти зі статусу місцевих до міжнародних, що у результаті збільшить притік іноземних інвестицій до України.

3) Ухвалення закону щодо захисту прав інвесторів забезпечить адаптацію законодавства України до європейського, створить сприятливе підґрунтя для подальшого реформування корпоративного права в частині захисту прав інвесторів, дозволить удосконалити регулювання діяльності акціонерних товариств в Україні та сприятиме залученню інвестицій вітчизняними компаніями шляхом публічного розміщення акцій як в Україні, так і за її межами.

Виклики (визначені у результаті аналізу слабких сторін і можливостей):

1) Нестача внутрішніх фінансових ресурсів для розвитку певних стратегічно важливих для господарства країни галузей може спричинити їхню монополізацію іноземними інвесторами та втрату контролю. Це, зокрема, стосується галузей сфери АПК, видобутку природних ресурсів, електро-, газо- та водопостачання.

2) Необхідно подолати переважання тактичної спрямованості інноваційно-інвестиційного процесу над стратегічною, адже найбільш привабливими для

інвесторів залишаються проекти з коротким періодом окупності та мінімальними ризиками на противагу високотехнологічним галузям зі значним ступенем ризикованості вкладень.

Ризики (визначені у результаті аналізу слабких сторін і загроз):

1) Нестабільність фінансової та страхової систем уповільнює розвиток венчурного підприємництва та інноваційної інфраструктури.

2) Через нерівномірність економічного розвитку та інвестиційної привабливості можуть виникнути регіональні та галузеві диспропорції у процесі надходження інвестицій.

Таким чином, Україна, незважаючи на наявність великого внутрішнього ринку, значного ресурсного та кадрового потенціалу, є непривабливою для інвесторів через незадовільний стан правової, судової та податкової систем. Існуюча модель української економіки заохочує корупцію та непрозорість, перешкоджає формуванню конкурентного середовища, чим ускладнює процес залучення іноземних інвестицій. Проте варто підкреслити, що Україна приваблює інвесторів деякими позитивними фактами і змінами та у майбутньому, за умов побудови прозорої та відкритої економіки, може стати одним із провідних реципієнтів інвестицій.

Висновки. Міжнародне визнання вищенаведених індексів та формування на їхній основі іміджу країн світу свідчить про те, що державна політика у сфері інноваційно-інвестиційної безпеки має спрямовуватись насамперед на вирішення тих питань, за якими Україна має найгірші оцінки, та на сприяння позиціонуванню країни як надійного ділового партнера та інвестиційно привабливої держави. При цьому слід дотримуватись збалансування інтересів підприємств – інноваторів, інвесторів, держави та споживачів.

Таблиця 2

SWOT-аналіз інвестиційно-інноваційної безпеки України

<p>Сильні сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вдале географічне розташування, значний ресурсний та інтелектуальний потенціал; - покращання індексу легкості ведення бізнесу в Україні за рахунок деякого спрощення процесу сплати податків (уведення електронної системи подання декларацій), реєстрації власності (запровадження нової системи державної реєстрації майнових прав на нерухоме майно); - спрощення регуляторної бази, що спрямоване на усунення надмірного адміністративного регулювання господарської діяльності, створення сприятливих умов для ведення бізнесу - спрощення митних процедур; - визначення гарантій діяльності для інвесторів та захисту їхніх прав, формування економічних та організаційних засад реалізації державно-приватного партнерства (до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, іноземні інвестиції не підлягають націоналізації); - імплементація деяких актів законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності 	<p>Слабкі сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальна політична та економічна нестабільність; - високий рівень корупції, адміністративного контролю та бюрократизму; - непрозорість ринку, високий рівень тінізації економіки та монополізації ринку, що створює бар'єри для доступу іноземним інвесторам; - негативні очікування підприємств, пов'язані з погіршенням їх фінансово-економічного стану, нестачею оборотних коштів і низьким платоспроможним попитом з боку населення, - недостатній рівень валового нагромадження основного капіталу та високий ступень зносу основних засобів; - недостатні обсяги інноваційної діяльності підприємств, низький рівень фінансування інноваційних проектів із держбюджету; - нестача власних коштів для фінансування інноваційного процесу та проблематичність залучення інвестицій через високі ризики інноваційних проектів; - складне адміністрування податків, недосконале правове середовище та непрозорість судової системи; - значна волатильність курсу національної валюти, що спричиняє валютні ризики; - недостатній розвиток інноваційної інфраструктури, недосконалість механізмів страхування інвестиційних ризиків та нестабільність банківської системи
<p>Можливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> - економічна глобалізація призводить до пошуку нових об'єктів інвестування та співпраці з новими іноземними партнерами; - створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, відкриття європейських ринків товарів та послуг для вітчизняних експортерів та можливість відкривати філії в країнах ЄС 	<p>Загрози:</p> <ul style="list-style-type: none"> - погіршення індексу інвестиційної привабливості; - геополітичний конфлікт із Росією; - недостатні обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну; - низький рівень доходів населення, що спричиняє відтік кваліфікованих кадрів за межі країни; - важка прогнозована рівня інфляції через нестабільність української економіки; - невідповідність мотивів іноземних інвесторів потребам структурної перебудови економіки

Для покращання основних індикаторів інноваційно-інвестиційної безпеки доцільним є реальне, а не декларативне здійснення наступних заходів:

1) Підтримка розвитку фундаментальної науки, мовної та бізнес-освіти для забезпечення високого рівня кваліфікації кадрових ресурсів.

2) Фінансування та розвиток необхідної інфраструктури для підтримки стартапів на національному та регіональному рівнях.

3) Формування замкнених технологічних циклів на базі виробничих систем типу інноваційних кластерів, індустріальних та технологічних парків, що діють на стику науки та техніки та є успішними за рахунок синергетичного ефекту. Доцільно встановити ряд податкових преференцій для учасників індустріальних парків зі спрямуванням вивільнених від оподаткування коштів на спеціальні рахунки, що дозволить учасникам індустріальних парків акумулювати та спрямовувати додатковий фінансовий ресурс виключно на потреби реалізації проекту. До переліку основних преференцій слід включити зниження ставки податку на прибуток, звільнення від сплати податків на нерухомість та землю впродовж кількох років або всього терміну функціонування індустріального парку. Набір преференцій та терміни їхньої дії доцільно варіювати залежно від статусу індустріального парку, вартості інвестиційного проекту.

4) Продовження розпочатої реформи корпоративного управління у частині захисту прав іноземних інвесторів та спрощення умов ведення бізнесу загалом.

5) Створення спеціального Інтернет-порталу, який буде містити повну інформацію про інвестиційний потенціал України, а також установи, діяльність якої буде спрямована на інституційну підтримку інвесторів та інвестиційної діяльності в Україні.

6) Надання спеціальних податкових пільг для реалізації важливих інвестиційних проектів державного значення, забезпечення транспарентності процесу державної фінансової підтримки інвестиційних проектів, спрямованих на виконання пріоритетних завдань соціально-економічної політики держави, а також запровадження механізму оцінки результатів державного інвестування.

7) Розробка та впровадження Концепції розвитку національної венчурної індустрії; створення регіональної мережі центрів венчурного підприємництва з метою надання консультативної та методичної підтримки у сфері венчурного бізнесу; удосконалення національного законодавства з венчурного фінансування; розробка фінансових та податкових інструментів заохочення венчурного інвестування.

При цьому обмеженість бюджетних ресурсів у жодному разі не може сприйматись як привід для відмови від державного фінансування науково-технічної

та інноваційної діяльності. Ключове місце у бюджетному стимулюванні інноваційних процесів має посідати розробка «бюджету розвитку» як програми акумулювання та витрачання інвестиційних ресурсів із централізованих і децентралізованих джерел.

Підсумовуючи, можна сказати, що забезпечення сталого економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності на глобальному рівні не можливе без активізації інноваційно-інвестиційної діяльності та реалізації ряду системних реформ, спрямованих на створення сприятливого середовища для бізнесу та інвестицій, полегшення доступу до новітніх технологій, наближення законодавства та адміністративних процедур до стандартів та норм ЄС. При цьому лібералізація доступу іноземних інвесторів до національного ринкового середовища повинна супроводжуватись заходами інвестиційного протекціонізму стосовно стратегічно важливих галузей, що забезпечують економічну безпеку держави. Розбудова інноваційно-інвестиційної моделі економіки на ринкових засадах є об'єктивною необхідністю, альтернативою якій є занепад національної економіки та подальше погіршення життєвого рівня населення.

Перспективами подальших наукових розробок є дослідження інвестиційно-інноваційної безпеки як економічної категорії, вивчення динаміки зміни індикаторів інвестиційно-інноваційної безпеки України, їх факторний аналіз та розробка ефективних рекомендацій для протидії існуючим та потенційним загрозам.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 р. № 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uazakon.com/documents/date_6s/pg_gewqwi/index.htm.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Звіт Антимонопольного комітету України за 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=95114&schema=main>.
4. Стан розвитку науки і техніки, результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, трансферу технологій за 2014 рік : аналітична довідка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.old.mon.gov.ua/img/zstored/files>.
5. The statistics Portal «Statista» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statista.com/statistics>.
6. Індекс інвестиційної привабливості України / Європейська бізнес-асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eba.com.ua/ua/news/2012/>.
7. Doing Business 2015: Going Beyond Efficiency [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2015>.
8. World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2015–2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>.